

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obdo/47/2017
Identifikačné číslo spisu: 7714220499
Dátum vydania rozhodnutia: 22.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Ľubomíra Kúdelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7714220499.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: T. U., so sídlom L., proti žalovanému: Okresné stavebné bytové družstvo Michalovce, so sídlom Plynárenská 1, 071 01 Michalovce, IČO: 00 172 154, zast. Advokátska kancelária JUDr. Slavomír KUČMÁŠ, so sídlom Plynárenská 1, 071 01 Michalovce, o neplatnosť uznesenia zhromaždenia delegátov, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/11/2016-81 zo dňa 15. novembra 2016, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie o d m i e t a .
- II. Žalobca m á proti žalovanému p r á v o na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Michalovce rozsudkom zo dňa 21. októbra 2015, č. k. 18Cb/21/2015-62 určil, že uznesenie zhromaždenia delegátov (ďalej len „ZD“) zaznamenané pod bodom III./2, ktorým nebolo schválené zaradenie žalobcu ako kandidáta za člena predstavenstva žalovaného, je neplatné. Žalobcovi priznal trovy konania 99,50 eur.
2. V odôvodnení rozhodnutia súd konštatoval, že žalobca sa domáhal určenia neplatnosti uznesenia ZD zo dňa 6. novembra 2014 pod bodom III./2, ktorým nebolo schválené jeho zaradenie za kandidáta na člena predstavenstva družstva. Žalobca ako člen žalovaného podal proti uzneseniu ZD včas námietku. Žalobca bol ako kandidát navrhnutý na základe uznesenia členských schôdzí bytových domov ako kandidát do predstavenstva družstva. Žalobca predtým nebol členom predstavenstva, preto sa na neho nevzťahoval článok 66 ods. 2 stanov. Žalobca bol členom kontrolnej komisie.
3. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť z dôvodu, že dňa 18. júna 2014 bolo výročné ZD žalovaného, na ktorom bolo prijaté aj uznesenie o vyškrtnutí kandidátov do volených orgánov, predstavenstva a kontrolnej komisie, ktorí boli už 2 funkčné obdobia po sebe v týchto orgánoch. Jedným z vyškrtnutých bol aj žalobca.
4. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní mal za preukázané, že žalobca na zhromaždení delegátov dňa 6. novembra 2014 námietku o svojom nezaradení za kandidáta na člena predstavenstva

nepodal, námietku uplatnil v jednomesačnej lehote podaním zo dňa 4. novembra 2014.

5. Z programu výročného ZD konaného dňa 18. júna 2014 bolo zistené, že programom tohto ZD nebola zmena stanov družstva, tento bod nie je zaradený medzi bodmi 1 až 15 programu, preto návrh na vyškrtnutie kandidátov, ktorí sú na kandidačnej listine a boli v orgánoch kontrolnej komisie a predstavenstva družstva dve funkčné obdobia po sebe, je neplatné pre rozpor so stanovami.

6. Súd ďalej vyslovil, že z logického výkladu ustanovenia § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že členovia predstavenstva a kontrolnej komisie môžu byť volení najviac na dve funkčné obdobia nasledujúce za sebou. Z toho je zrejmé, že člen predstavenstva alebo kontrolnej komisie, nemôže byť členom tohto tri po sebe nasledujúce volebné obdobia. V ustanovení nie je zmienka o tom, že člen predstavenstva, ktorý bol zvolený na dve funkčné obdobia, nemôže byť v treťom nasledujúcom funkčnom období členom kontrolnej komisie alebo naopak. Z toho je zrejmé, že žalobca mohol kandidovať za člena predstavenstva, o čom v konečnom dôsledku rozhodnú hlasovaním delegáti.

7. Na tomto základe súd prvej inštancie rozhodol tak, ako vyplýva z výroku jeho rozsudku. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že neúspešný žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 99,50 eur.

8. Žalovaný podal proti rozsudku odvolanie v zákonnej lehote podľa § 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p.. V odôvodnení uviedol, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p. tým, že žalovanému bola odňatá možnosť konať pred súdom a namietať aj nesprávne právne posúdenie podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, resp. zmeniť a žalobu zamietnuť. V odvolaní namietať, že súd pojednával vo veci bez prítomnosti účastníka - člena predstavenstva Ing. U., ktorého vykázal z pojednávacej miestnosti z dôvodu, že ho bude vypočúvať ako svedka. Predseda predstavenstva Ing. B. bol prítomný na pojednávaní. Ďalej namietať nesprávne právne posúdenie, nakoľko ZD vylúčilo žalobcu z volieb na funkciu člena predstavenstva (článok 66 ods. 2 stanov).

9. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že k vadám konania ako uvádza žalovaný nedošlo, konanie bolo v súlade so zákonom a žalovaný bol počas konania zastúpený oprávnenými funkcionármi, t. j. právnym zástupcom, ako aj predsedom družstva a v konaní bol aktívny aj Ing. U.. Zároveň zdôraznil, že podľa stanov (článok 78) za predstavenstvo navonok koná predseda alebo podpredseda družstva. Ing. U. žiadnu z uvedených funkcií nevykonáva. Žalobca zotrval na svojom návrhu a navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

10. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal vec bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vo veci samej správne rozhodol, keď žalobe vyhovel a v plnom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku (§ 387 ods. 2 C. s. p.).

11. Odvolací súd vyslovil názor, že právne závery súdu prevej inštancie uvedené pod bodom 5 sú správne a aj podľa odvolacieho súdu po dvoch sebe nasledujúcich funkčných obdobiach v jednom orgáne, môže byť tá istá osoba v ďalších dvoch po sebe nasledujúcich funkčných obdobiach, zvolená do iného orgánu.

12. K námietke, že súd prvej inštancie neumožnil členovi predstavenstva Ing. U. byť prítomným na celom pojednávaní z dôvodu, že mal byť vypočutý ako svedok, nie je odňatím možnosti účastníkovi konať pred súdom. Pre výsluch svedka platia prísnejšie kritériá, než pre výsluch účastníka a jeho prítomnosť na celom pojednávaní by mohla zmarit' účel sledovaný výsluchom svedka.

13. Odvolací súd z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil a o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že ich sporovým stranám nepriznal, pretože žalobca trovy odvolacieho konania nežiadal a žalovaný nebol úspešný.

14. Žalovaný podal proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie podaním zo dňa 6. marca 2017 z dôvodov podľa § 420 písm. f/ C. s. p. a § 421 ods. 1 písm. b/, c/ C. s. p.. V odôvodnení namietal, že rozhodnutím súdov bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces tým, že súd prvej inštancie vykázal z pojednávania člena predstavenstva z dôvodu, že mal byť vypočutý ako svedok a z tohto dôvodu nemohol byť prítomný na celom pojednávaní, na ktorom je už prítomný predseda družstva. V tomto postupe dovolateľ vidí porušenie práva podľa § 420 písm. f/ C. s. p..

15. V dovolaní namietal aj splnenie dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ a c/ C. s. p.. Zastáva názor, že odvolací súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci z hľadiska článku 66 ods. 2 stanov družstva.

16. Navrhol, aby dovolací súd oba rozsudky zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

17. Žalobca sa k dovolaniu písomne vyjadril podaním zo dňa 30. júna 2017 (vyjadrenie bolo doručené žalovanému). Vo vyjadrení uviedol, že v súdnom konaní nedošlo k porušeniu práva ako udáva žalovaný. Žalovaný bol zastúpený jednak právnym zástupcom, ako aj predsedom družstva (článok 78 stanov). Ďalej uviedol, že v rámci výročného ZD došlo k porušeniu stanov družstva, aj volebného poriadku pre voľby do orgánov družstva. Napadnutý rozsudok považuje za správny a navrhol ho potvrdiť.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie bolo podané v zákonnej lehote za účinnosti C. s. p., oprávnenou osobou, zastúpenou v súlade s ust. § 429 ods. 1 C. s. p. skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné.

19. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti.

20. Podľa § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

21. Žalovaný podal dovolanie po nadobudnutí účinnosti C. s. p..

21.1. Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania, ktorú priniesol C. s. p. v porovnaní s predchádzajúcou úpravou, treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie.

21.2. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane vyjadril aktuálny záver aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd vo veci konať a rozhodnúť o veci samej, čo platí pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázky posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

22. Aj za účinnosti C. s. p. je opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

23. Ustanovenie § 420 C. s. p. taxatívne vymedzuje, kedy je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí. Dovolanie podľa tohto ustanovenia možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.), pričom dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom táto vada spočíva (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

24. Ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/, b/, c/ C. s. p. upravuje kedy je prípustné dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu. Dovolanie prípustné podľa tohto ustanovenia možno zdôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení (§ 432 ods. 1 C. s. p.) a dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie v čom spočíva nesprávnosť právneho posúdenia veci súdom.

25. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C. s. p.).

26. Dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodzuje popri sebe z ustanovenia § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. b/, c/ C. s. p..

27. Dovolací súd uvádza, že dovolateľ vyvodil dôvod prípustnosti dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., ako aj v ustanovení § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.. Otázka kumulácie dôvodov prípustnosti dovolania bola riešená v uznesení veľkého senátu najvyššieho súdu z 19. apríla 2017 sp. zn. 1VCdo/2/2017, podľa ktorého kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 a § 421 C. s. p. je neprípustná. Ak sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti dovolania podľa uvedených ustanovení, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti podľa § 420 C. s. p..

28. S odkazom na ust. § 48 ods. 3 C. s. p. je právny názor vyjadrený v rozhodnutí veľkého senátu pre senát odvolacieho súdu rozhodujúci vo veci záväzný, preto nie je rozhodujúci senát odvolacieho súdu oprávnený posudzovať prípustnosť dovolania žalovaného podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.. Z tohto dôvodu sa dovolací súd obmedzil na posúdenie dovolania žalovaného podľa § 420 písm. f/ C. s. p..

29. Podľa § 420 písm. f/ C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

30. Podľa žalovaného je dovolanie prípustné podľa § 420 písm. f/ C. s. p. z dôvodu, že postupom súdom ako účastníkovi bola odňatá možnosť konať pred súdom, čo vyvodzuje z toho, že Ing. U., ako člen predstavenstva bol vykázaný z pojednávacej miestnosti z dôvodu, že súd ho vypočúval len ako svedka.

31. K tejto námietke dovolací súd uvádza, že nesporne podstatou práva na spravodlivý proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, aby rozhodol v súlade s jej požiadavkami, ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Zároveň dovolací súd uvádza, že žalovanému ako účastníkovi konania neboli odňaté jeho procesné práva tým, že člen predstavenstva, ktorý mal byť vypočutý ako svedok bol z tohto dôvodu z pojednávacej miestnosti vykázaný, pretože účastník bol v konaní zastúpený splnomocneným advokátom, ako aj štatutárnym zástupcom družstva, jeho predsedom (podľa výpisu z obchodného registra), teda procesné práva účastníka boli zabezpečené a žalovaný mohol naplniť svoje základné práva procesnej strany, a to navrhovať a predkladať dôkazy, vyjadrovať sa k veci a pod.

32. Vzhľadom na uvedené v preskúmvanej veci nemal dovolací súd za preukázané, že by došlo k porušeniu procesných práva účastníka konania tým, že by účastníkovi konania bolo odopreté právo účasti na pojednávaní a využívať zákonom predpokladané procesné práva.

33. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že dovolanie žalovaného nie je procesne prípustné, preto dovolanie podľa § 447 písm. c/ C. s. p. odmietol.

34. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov odvolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods.

3 veta druhá C. s. p.).

35. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.